

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva:

Egész évre	30—
Fél évre	16—
Negyed évre	9—
Egy hónap	3—
Egyes szám	16 fill.

Szerkesztőség:

Deák Ferenc-u. 12.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PART ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA

Alapította:

GOMBOS FERENCZ

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:

Egész évre	40—
Fél évre	20—
Negyed évre	10—
Egy hónap	3 50
Tábori posta	4—
Egyes szám	16 fill.

Hirdetvényt:

Deák Ferenc-u. 12.

Kompromisszumos hírek.

Aggódva szemléljük azt a szituációt, amelybe a választójog kérdése belezápolni készül. Mi, amióta az ellenzéki kormány megalakult s amióta rekonstruálódott, változatlanul abban a meggyőződésben voltunk, hogy egyedüli egészséges megoldása a kisebbségi kormány állandó váltságának a házfelosztás és az új választások kiírása. Az azóta történtek csak bennünket igazoltak. A hadbanálló országoknak egyetlen kormánya sincs a mienken kívül, amelyet állandóan válságok eltolása, parlamenti küzdelmek elsimítása foglalkoztat s amely így nem tud egész energiájával azoknak a nagy kérdéseknek megoldásába belefeküdni. Ha az Esterházy-kormány nyomban kinevezése után feloszlattatja a Házat, ma a kormánynak hatalmas, erős többsége van, amely már régen tető alá vitte volna a választójogi javaslatot.

Tűz és víz nem egyesülhet. Hiába mondják, hogy Tisza és Vázsonyi választójogi programja között minimumra redukálódtak az ellentétek s ma már igazán csak a két fél jóakarátán múlik a kompromisszum sikere. Ha Vázsonyi becsületes és őszintén radikális javaslata változatlanul épségben marad, azt Tisza soha el nem fogadja. Ha pedig elfogadja, akkor a választójogi javaslatnak lényeges módosításokon kell keresztülmennie, olyan változtatásokon, amely jogfelelősen épül fel.

Ezért nézzük mi aggódva a kompromisszumos tárgyalásokat, amelyek — ha a kormány kitart elvei mellett — sikeresek semmi körülmények között sem lehetnek s tisztán időpazarlást jelentenek.

Mi Vázsonyiban is, a kormányban is feltételezzük azt az erkölcsi bátorságot, hogy a kormány létét és existenciáját jelentő választójogi javaslatot nem dobják oda martaléknak csak azért, mert a háborúban a választások kiírása nehézségekbe ütközik. Ezeket a nehézségeket mi is látjuk, azonban a két rossz közül inkább a jobbikat választjuk s a rosszabbik atyafiságot: Tiszáék feltámadását egyszerűsrimenkorra ki szeretnők küszöbölteni. Igaz, hogy a harcúterén levő választók megkérdezése nélkül fog véleményt mondani az ország a választójog kérdéséről, a szavazók igazmondása azonban hűen fogja visszatükröztetni az itthon levő és a frontokon küzdő polgárok álláspontját. Az ország nem alkudozni akar Tiszáék-
kal, hanem végérvényesen utilatut akar kötni a talpukra. Erre pedig nincs más mód, mint a házfelosztás.

Az oláh fegyverszünetet meghosszabbították.

Budapest, március 21.

A sajtószállásról jelentik 21-én este a Magyar Távirati Irodának: A fegyverszünetet a négyesszövetség nagyhatalma és az oláh kormány további 72 órára meghosszabbították.

Osztrák-magyar csapatok nyugaton.

T zérsegünk harcra lépett a franciák és angolok ellen.

Budapest, március 21.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(HIVATALOS.) Olasz arcvonal: Veneziában a harc tevékenység többször jelentékenyen feléledt.

Nyugati harcúter: A nyugati harcúterén az osztrák-magyar tüzérség a franciák és angolok ellen harcra lépett.

A vezérkar főnöke.

Berlin, március 21. A nagy hadiszállás jelenti:

Nyugati harcúter: Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Dixmuiden és a Labassei-csatorna között a felderítő tevékenység tegnap is élénk maradt, este kiderült időjárás mellett a tüzérségi tevékenység erősödött. Az arcvonal többi részén a harc csak átmenetileg éledt fel.

A német trónörökös hadcsoportja: Az Oise déli partján, Rheimstól északra és a Champagneban a tüzérségi harc sokszorosan fokozódott.

Gallwitz hadcsoportja: Verdun előtt a tüzérségi harc este nagy heveséget ért el. Ornestő délnyugatra bajor századok meglepő tamadással támadtak az első ellenséges vonalakot, egész a Burie-zakadéig nyomultak előre s egy zászlóalj törzset a több mint 240 franciát, köztük 20 tisztet fogtak el. Apremonttól nyugatra rajnai és alsósz sz Landwehr benyomult a francia árkokba és 78 foglyot hozott magával.

Albert württembergi herceg hadcsoportja: A Mosel keleti partján és Nomenynél sikeres vállalkozásokat hajtottunk végre. A Parroy-erdőben a francia tüzérség romboló tüze tovább tartott.

Ma reggel a nyugati arcvonal számos szakaszán teljes erővel kitört a tüzérségi csata. Osztrák-magyar tüzérség részt vett az angolok és franciák elleni harcban.

Keleti harcúter: Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Kosch gyalogsági tábornok csapatai Ukrajnában elfoglalták Cherson kereskedelmi és kikötővárost.

Ludendorff,
első főszállás-mester.

A japán és kínai követ elhagyta Pétervárt.

Rotterdam, márc. 21.

Pekingből érkezett jelentések szerint a pétervári kínai követ és a japán nagykövet sok amerikai, kínai és japán polgár társaságában Mandzsuriába érkezett. A vörös gárda szabad utat biztosított nekik egészen a kínai határig.

Az Exchange-ügynökség jelentése szerint az Egyesült Államok másodsor már nem fognak tiltakozni az ellen, ha a japánok partra akartak szállani Szibériában.

Ukraina hazaküldi az antant-tiszteket.

Berlin, márc. 21.

Ukraina hadügyminisztere felszólította az angol, francia és belga tiszteket, akik Ukrajnában, főleg Kieuban és környékén tartózkodnak, hogy hagyják el Ukrainát.

Az orosz és ukrán békeszerződések ratifikálása.

Kiev, márc. 21.

A Kievi Rada túlnyomó többséggel hozzájárult a német-ukrán békeszerződés ratifikálásához.

Pétervár, március 21.

Petrov az orosz külügyi biztosi hivatal elnöke egy küldöttséggel Moszkvából Berlinbe utazott, hogy átadja a német-orosz békeszerződés ratifikált példányát.

Leszerelt orosz katonák vérengzése.

Amsterdam, márc. 21.

A „Daily Express”-nek jelentik Pétervárról: Leszerelt katonák nagyarányú megszárlást vittek veghez Glasgow városában. Állítólag 500 embert megöltek a felső társadalmi osztályokból.

Bolo basát nem végzik ki.

Zürich, március 21.

A francia közvélemény nyomása alatt Bolo basa kivégzését végleg elhalasztották és közelebről megkezdődik az újrafelvételi tárgyalás.

Stubenhót letartóztattak.

Pétervár, márc. 21.

(Reuter.) Stubenho tengerészeti biztost letartóztattak, mert elmulasztotta a szükséges intézkedéseket Narva város védelmében.

Lapunk mai száma 4 oldal.

Joffe Trocki utóda.

Pétervár, márc. 21.

(Reuter.) Lapjelentések szerint Joffe külügyi biztossá nevezték ki.

Az ex-cárné délvidékre akar menni.

Pétervár, március 21.

Az ex-cárné kérdést intézett a népbiztosok tanácsához, hogy fiát egészségi állapota miatt magával viheti-e a délvidékre?

Az amerikai nagykövet Péterváron marad.

Moszkva, március 21.

Sir Francis amerikai nagykövet arra a kérdésre, hogy Németországgal való békének a szövjetek kongresszusa által való ratifikálása folytán elhagyja-e Oroszországot, kijelentette, hogy nem utazik el mindaddig, amíg erőszakkal távozásra nem kényszerítik. Az amerikai kormány és nép sokkal mélyebb érdeklődést tanúsít az orosz nép boldogulása iránt, mintsem Oroszországot kiszolgáltatnák a németeknek.

A független szocialisták az Aland-szigetek kiürítését kívánják.

Berlin, márc. 21.

A birodalmi gyűlés nagybizottsága az orosz békeszerződéssel foglalkozott mai ülésén. A független szocialisták indítványt terjesztettek be, hogy Németország üritse ki az Aland-szigeteket és sem csapatok küldésével, sem pedig fegyverek szállításával ne avatkozzék be Finnország belügyeibe. A javaslatot 12 szavazattal 10 ellenében elutasították. Busche államtitkár kijelentette hogy az Aland-szigetekre küldött expedíció azonnal visszatér, mielőtt nem lesz rá szükség. Finnországban folytatni kell a harcot a bolsevikiek ellen, amelyek még a legutóbbi időben is kaptak Pétervárról páncélos automobiloikat.

Amerika lefoglalta a holland hajókat.

Washington, március 21.

(Reuter-jelentés.) Wilson proklamáció bocsátott ki, amelyben felhívja a hatóságokat, hogy szerdán éjszaka foglalják le az amerikai kikötőkben levő holland hajókat. Az intézkedés azért vált szükségessé, mert a külügyi hivatal arról értesült, hogy a holland kormány visszautasítja Angliának a hajók átengedéséről szóló ultimátumát.

Kurland perszonáluniója Németországgal

Berlin, márc. 21.

A birodalmi gyűlés a keleti kérdéseket tárgyalta. A birodalmi gyűlés tagjai azt a kívánságot fejezték ki, hogy Kurland Németországgal perszonálunióba lépjen és Vilmos császár fogadja el a „Kurland hercege” címet.

Lipnovszky indiszkréciója.

Berlin, márc. 21.

Lipnovszky herceg indiszkrécióját a birodalmi gyűlésben pártkülönbség nélkül elítélik. A „Lokalanz-eiger” kiemeli, hogyha Lipnovszky mulott volna, Németország a döntő pillanatban cserbenhagyta volna Ausztria-Magyarországot.

Anglia hajóvesztései.

London, márcus 21.

(Reuter-jelentés.) Az admirális képviselője az alsóház ülésén nyilatkozott Anglia hajóvesztéseiről. Kijelentette, hogy az ellenség tulzolt adatokat közöl a buvárhajóharc sike-

reiről. Így januárban 118 százalékkal túlozták a német jelentések a hajóvesztéseket. — A világháború kitörése óta dec. 31-éig — leszámítva a központiakat — 8 százalékkal csökkent a világhajótér.

Az esti Wolff-jelentés.

Berlin, márc. 21.

Belga és francia Flandriában, Rheimstől északra, a Champagneban, Verdun előtt és Lotharingiában a tüzérségi harcok megerősödtek. Cambrai—Lau-Sere között az angol állások egyes részei közé behatoltunk.

Az adójavaslatok a pénzügyi bizottságban.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, márc. 21.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt ülést tartott Madarassy Gabor elnöklése alatt. A bizottság tárgyalta a jövedelmi-, vagyon- és hadinyereségadóiról szóló törvényjavaslatot. A kormány részéről Wekerle, Popovics és Esterházy jelentek meg. Az ülés megnyitása után

Popovics Sándor pénzügyminiszter szólalt fel. Az érdekeltség kívánalmaira való tekintettel, ugymond, a javaslaton több módosítás történt. Ezek között három van olyan, amely leginkább előtérbe lép.

Az első vonatkozik az adólevonások kérdésére. Azzal az általános kívánsággal, hogy az adók levonása lehetővé tétessék, a kormány kész számolni. Hajlandó módosítást javasolni, amely szerint az adóalapot szolgáltató évben tényleg befizetett hozadéki adók, az arra nehezedő általános jövedéki pótdadók, a törvényhatósági és községi adók és a vízzabályozási járadékok a jövedelemből leüthetők, de csakis abban az esetben, ha az adóköteles fél, minden egyes jövedelmi forrásra elkülönített számszerű vallomást ad.

A második kívánalom vonatkozott arra az eltérésre, amely a vállalatok hadinyereségadójának az 1916. évi megfelelő törvényben kifejezésre került rendszere és a kormány javaslata között mutatkozott. Az 1916-iki törvény a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok hadinyereségadóját, eltérőleg a természetes és más jogi személyek megadóztatására érvényes szabályozástól, a vállalatok saját tőkéjéhez viszonyított nyereségre, vagyis az úgynevezett rentabilitásra alapította a kezdő és végső százalékos kulcsot aránylag alacsonyán állapította meg.

A javaslat szövegezése szerint az egyes egyének és a nyilvános számadásra köteles vállalatok hadiadójának megállapítása közötti különbség megszűnt volna. A kormány azonban ezt a tervet véglegesnek nem tekintette, de a végleges megoldással várni kíván. Javaslataink az lesz — mondja —, hogy a hadinyereségadó azon része után, amely a vállalat saját tőkéjének 5 százalékát meghaladja, 30 százalékot igényel az állam számára, minden további 5 százalék nyereség emelkedése a kezdő adókulcsot további 5 százalékkal emeli mindaddig, amíg az egyénekre megállapított 60 százalékot el nem érte, amelyen túl további emelkedésnek nem lenne helye.

A harmadik kifogás, amely a kormányjavaslat ellen mutatkozik, arra irányul, hogy a törvényjavaslat szövege szerint a háború végén túl is fennmaradó és a jövőben előálló minden jövedelemtöbbletet, amely az összehasonlítás alapjául szolgáló békeéven felül mutatkozik, sujtott volna.

Ezzel szemben most azt javasoljuk, hogy a háborús nyereségek megadóztatására vonatkozó intézkedések csak a folyó és azt követő 1919. évben elért ilyen nyereségekre birjanak érvényesül.

Bartha Ödön előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja az adójavaslatokat.

Teleszky János: A pénzügyminiszter által előterjesztett javaslatokat nagy örömmel üdvözli. Ezek a módosítások lényegesen megkönnyítik a

javaslat elfogadását. Kívánja, hogy a jövedelmi adók a vagyonokból levonassanak.

Madarassy-Beck Gyula br. elfogadja a javaslatot. Azt a kívánságát fejezi ki, hogy a jövedelemadó levonható legyen a vagyonadóból.

Wekerle ezt nem tartja kivihetőnek. A tőzsdeadó a mai viszonyok között nem kecsegtet eredménnyel.

Hegedüs Loránt és Tisza István a jövedelemadónak a vagyonadóból való levonását sürgetik.

A javaslatot ezután általánosságban megszavazták.

Szurmay és Vázsonyi a királynál

— Tudósítónk távirata. —

Budapest, márc. 21.

A Magyar Tudósító jelenti: A király kihallgatáson fogadta Surmay honvédelmi minisztert, aki reszortügyekről tett jelentést. Utána Vázsonyi Vilmos igazságügyminisztert fogadta a királyt. Vázsonyi audienciája egy és fél óráig tartott. Őfelsége kegyesen fogadta a miniszternek a választói törvényjavaslatról szóló jelentését. Vázsonyi és Surmay ma este Budapestre érkeztek.

Budapest, márc. 21.

Ma délután 4 órakor minisztertanács volt, amely folyó ügyekkel foglalkozott. A minisztertanácsban Vázsonyi, Surmay és Sztéryni kivételével valamennyi miniszter résztvett.

Hirek a kompromisszumról.

Budapest, márc. 21.

Jól értesült forrásból jelentik: Surmay és Vázsonyi mai kihallgatása a legelőkeltebben foglalkoztatja a politikai köröket. A két kihallgatás a választójogi javaslat sorsával van összefüggésben. Jóllehet a kormány tudatában van annak, hogy a király végső esetben megadja a kormánynak a felbatalmazást a képviselőház feloszlására és az új választások kiürítésének elrendelésére. Még mindig vannak törvények, amelyek az ellentétek választás útján való elintézése helyett a megegyezéssel béke lehetőségét keresik.

Az ellentét, a két szélsőség s felfogás Tiszák és Vázsonyi között, lényegesen összehozódott. Már csak kb. 400.000 választóról van szó és a megegyezéssel politika hívei azt mondják, hogy sem a konzervatívok, sem a radikálisok szempontjából nem káros, hogy 400.000 választóval több, vagy kevesebb választója lesz az országnak.

Hír szerint a kormány többi tagjai közül például Wekerle, Sztéryni és Surmay nem zárkoznak el a lényegét nem érintő kompromisszum elől. Vázsonyi azonban szilárdan kitart álláspontja mellett és ebben legerősebben Andrassy és Apponyi támogatják.

A katonadiákok szabadságoldása.

Katonatanfolyamok a kolozsvári iskolákban.

— Az „Ujság” tudósítójától. —

Azoknak a diákoknak, akiket a középiskolák legfelső osztályából az idén katonáknak soroztak be, március 15-én be kellett vonulniuk s így a hat heti külön kurzus lehallgatása után, március 12-én megkapták érettségi bizonyítványukat. A közoktatásügyi miniszter egyik legutóbbi rendelete alapján április hónapban egy újabb kurzust nyitnak ama katonák számára, akiket annak idején a hetedik és nyolcadik osztályokból soroztak be s akik bevonulásuk miatt nem voltak abban a helyzetben, hogy a hetedik, illetve a nyolcadik osztály tananyagát befejezzék.

Ez a kurzus április elsején fog kezdődni és a hónap végéig tart. A honvédelmi és a kultuszminiszter megállapodása következtében már e hó elején elmentek a felhívások az ezredékhez, hogy szabadságolják azokat a katonákat, akik félbenmaradt tanulmányaik folytatása céljából jogosultak a tanulási szabadságra.

Az áprilisi kurzusra a harcerekéről és a különféle garnizonokból több mint ötven katonadiák fog hazajönni Kolozsvárra. Az iskolák már el is készítették a tananyag feldolgozásának tervezetét, amely — tekintettel a kurzus idejének rövidségére — nagy munkát ró a munkával amúgy is túlhalmozott, gondokkal küzdő, kifáradt tanári karra.

A katonadiákok szabadságolásáról szóló tudósításunkkal kapcsolatban lehetetlen nem megemlékezni arról a nagy veszedelemtől, amely a jövő nemzedéket fenyegeti azért, hogy a háború következtében a közoktatás fájdalmas módon leromlott. Nem akarunk szólni most az iskolahelyiségek lefoglalásáról, amely magában véve is lehetetlen helyzetet teremtett, de egy-két kínosan mutatkozó jelenség élénken bizonyítja, hogy a jelen háború a legnagyobb pusztulást talán a jövő nemzedék erkölcsi és munkaképességétlen idezi elő.

Ott kezdhetjük, hogy ma, a háború negyedik esztendejében fegyverről, a békés idők nagy és hasznos rendjéről az iskolákban szó sincs. A tanári kar megfogyatkozott, ennél fogva párhuzamos osztályokat felállítani nem lehet és így egy-egy osztályban itt Kolozsváron is 70—80 tanuló szorong, akik között egy tanár, aki munkával és anyagi gondokkal van túlterhelve, fegyelmet fenntartani nem tudhat. Egyébként is a tanulók már hazulról hozzák magukkal a fegyelmezetlenséget. A legtöbb tanuló apja idegen helyen katonai szolgálatot teljesít, a nevelés és a családi fegyellem fenntartásának terhe az anyára nehezül, aki természetesen nem tud megfelelő szigorat alkalmazni a fiúgyerekekkel szemben és ezt a fegyelmezetlenséget a fiúk magukkal viszik az iskolába.

Ezek az állapotok azután valóban lehetetlenné teszik a komoly, alapos tanítást, ami pedig legalább olyan fontos az ország jövőjére nézve, mint egy győzelmes háború.

A rejtélyes ércokorsó.

Mese a hősi halotról.

— Az „Ujság” tudósítójától. —

Egy titokzatosan induló és komikus csatánál végződő mulatságos nyomozásról beszélnek már napok óta a rendőrségen. Halottcsempészésről, éjszaka ellopott koporsóról van ebben a felsüléssel végződő bűnügyi aktában szó, amit csak érdekessé tesz az a körülmény, hogy a rendőrség hitelt adott a panaszos jóhiszemű, de valószínűtlenül hangzó állításának.

A napokban egy ijedt arcú ember állított be a rendőrség központi ügyeltes szobájába. Az ijedtségtől reszkette mondotta meg nevéét és a rendőrség segítségét kérte, mert állítása szerint a lakásával szomszédos szobában egy ércokorsóba zárt halottat rejtegetnek. Elmondta, hogy a Fogoly-utca 9. szám alatt lakik, ahova az egyik éjszaka ismeretlen emberek egy nehéz ércokorsót cipeltek be. Betettek egy üres szobába, rázárták az ajtót. A koporsó most is ott van, de ő már nem bír sokáig egy fedél alatt lenni a halottal. Mert, hogy halott van a koporsóban, abban nincs semmi kétség. Az olasz fronton hősi halált halt kolozsvári hadnagy hült teteme, akit azért nem akarnak eltemetni, mert állítólag szállítás közben a koporsó oldala megrepedt.

Az unalmában bóbiskoló rendőrtisztviselőnek erre az előadásra az álom egy pillanat alatt elpárolgott a szeméből. Behívatta az akkor éppen szolgálatot teljesítő Gyarmati detektívet s röviden elmondta neki az esetet, utasította, hogy derítsen világosságot a rejtélyes koporsó ügyére.

Gyarmati már sok bolond ügyet kibogozott, de ilyen még nem fordult elő praxisában s utközben, amíg a Fogoly-utca 9. számú házig érkezett, folyton a koporsó rejtélyén törte fejét.

Már későre járt az idő, mert a panaszos is csak a késő esti órában tette meg a feljelentését, mire a helyszínére érkezett. A panaszos kalauzolta s majd hogy hanyatt nem vágódott, mikor az üres szobában, a holdvilág fényénél megpillantotta az ércokorsót. Semmi kétség — gondolta magában —, itt tényleg valami nagyszabású bűncselekményről lehet szó. Kissé idegenkedéssel tette kezét a kilincsre. A zár nem engedett. Nosza kulcsokért. Az üres lakás Nemes Ferenc bádgosmesteré volt, aki a házastelket nemrég vásárolta meg. Álmából riasztotta fel a más utcában lakó háztulajdonost a kulcsokért. Nemes a pokolba kívánta a detektívet, de azért a kulcsot kiadta, de egyidejűleg kijelentette, hogy a koporsónak ezidőszertől nincs lakója.

A detektív hitelt adott a háztulajdonos szavainak, de ha már a házban lakók komolyan állították, hogy a koporsóban halott van, mégis csak vissza ment a helyszínére. Kívított a lakást s amíg a szobával szomszédos lakók nagy aggodalommal várták a fejleményeket, leemelte a koporsó fedelét. A koporsó tényleg üres volt és csak annyan volt igazán a panaszosnak, hogy a koporsó kissé meg volt rongálva. A dolognak a magyarázata pedig az, hogy az új háztulajdonos, akinek foglalkozása bádgos, más hely hiányában, az üres lakásban helyezte el a koporsót addig, amíg kiréperálják. A ház lakóinak ezt természetesen nem jelentette be és így támadtak a hatborzongató mesék.

HIREK

— (Nagy Károly püspökké választásának megerősítése.) Budapestről jelentik: Öfelsége Nagy Károlynak az erdélyi ref. egyházkerület püspökévé történt megválasztását megerősítette.

— (Morath őrnagy meghalt.) Berlinből táviratozzák: Morath őrnagy, a „Deutsche Tageszeitung” hírneves katonai kritikusa meghalt.

— (Dr. Szabados Dezső halála.) Pár évvel ezelőtt ismert és közszeretetten álló tagja volt a kolozsvári társadalomnak Szabados Dezső, az akkori jogszigorló, aki férfias szépségével és kiváló modorával széleskörű népszerűséget szerzett magának. Sokoldalú tehetségére vallott, hogy egy ízben nagy sikerrel lépett fel a kolozsvári színpadon a „Lili” c. operettben, ahol egy tehetséges zenesznek kijáró őszinte tapsvirrat aratott. Szabados később a Munkásbiztosító Pénztár budapesti központjához került, amelynek kiváló tisztviselője volt a háború kitöréséig, amikor katonának vonult be. Mint huzárzászlós sok ütközetet küzdött végig, egy évvel ezelőtt azonban betegeskedni kezdett. A 36 éves fiatal embert súlyos betegség támadta meg és a daliás férfi pár hónap alatt ropcsa lett önmagának, míg végül tegnapelőtt Budapesten hosszú szenvedés után meghalt. Az elhunytban Szabados Piroska, a kolozsvári színház kiváló művésznője testvérbátyját gyászolja.

— (Az áruló briliánsgyűrű.) Bindász Ferenc építőmester, Unió-utca 21. sz. alatti lakos néhány nappal ezelőtt bejelentette a rendőrségen, hogy lakásáról ismeretlen körülmények között eltűnt feleségének 2000 korona értékű briliánsgyűrű. A rendőrség megindította a nyomozást az eltűnt gyűrű után, de az nem vezetett eredményre. Bindász Ferencé tegnap a főtéren a kirak tokat nézegette és az eltűnt gyűrűket legnagyobb meglepetésére Fenyő ékszerész kirakataiban felfedezte. Bement az üzletbe és alkudozni kezdett az egyik gyűrűre. 1170 koronát kért az ékszerész az egyik gyűrűért, de a vásár elmaradt, mert közben Bindászné meggyőződést szerezvén róla, hogy a gyűrű az ő tulajdonát képezi, rohant a rendőrségre. Egy detektívvél állított be most már

az ékszerüzletbe s követelte gyűrűit. Fenyő nem akarta kiadni és azt állította, hogy azt előző nap vásárolta Pissenberger nevű ékszerésztől. A detektív fogta a gyűrűket és elvitte a Kismester utcában lakó Pissenbergerhez, aki beismerte, hogy a gyűrűket ő adta el 900 koronáért, ő viszont a gyűrűket egy leánytól vásárolta 350 koronáért. Személyleírást is adott a leányról, akinek személyleírása megegyezik egy, a szomszédjában lakott cselédleány külsőjével, ki egy igazságügyi zászlósnál szolgált és az ő konyhájára bejáratos volt. A leány eltávozott Kolozsvárról, de címe a rendőrség birtokában van és így kézrekerítése nem fog akadályokba ütközni.

— (Egy kolozsvári uriaszony tragédiája.) Nagy részvet mellett temették el tegnap a Balogh-család családi sírboltjába a tragikus véget ért Keszler Sámuelét született Kollner Margitot. A szerencsétlen véget ért fiatal asszony dr. Balogh Géza és dr. Balogh Gábor kolozsvári ügyvédnek testvére volt. A mint erről már hírt adtunk, Keszlerné egy szerencsétlen véletlen következtében ferje szolgálati revolveré elhalálozott meg, becsürette magát és súlyos sebesülésebe pár napi szenvedés után belehalt. A család szülővárosába, Kolozsvárra hozatta le a fiatalasszony holttestét s itt a város őszinté részvete mellett temették el tegnap a tragikus véget ért szazadosnét.

— (A kievi légi posta.) Belsőből jelentik: A kievi utra elindult repülőgép tegnap délután Krakkóba érkezett és háromgyed óra múlva folytatja útját Lemberg felé. Ma ismét elindult egy repülőgép, mely Forgách gr. követ postáját is magával vitte.

— (Postai altisztek és szolgák közgyűlése.) A kolozsvári Postai Altisztek és Szolgák Önszervező és Temetkezési Egyesülete f. hó 20-án tartotta meg évi tisztújítási közgyűlését, mely alkalommal az altisztek és szolgák bizalma Ferenczi Adolf, posta- és távirataltiszt személyi iránt oly mérvben nyilvánult meg, hogy őt egyhangulag elnökké választották.

— (Ruvinszky és a zsákmányolás.) Amint ismeretes, a kolozsvári színház fiatal, tehetséges tenoristája, Ruvinszky Rafael ukrán állampolgár s miután a háború kitörés kor Budapesten folytatta énektanulmányait, internáltak. Most, hogy Ukrajnával megkötöttük a békét, az internált ukrán állampolgároktól a belügyminiszterium megkérdezte, hogy akarnak-e hazamenni? A kolozsvári rendőrséghez tegnap távirat érkezett a belügyminiszteriumtól, amelyben utasítják a rendőrséget, hogy kérdezze meg Ruvinszkytól, vajjon akar-e hazamenni Ukrajnába? Somody dr. főkapitányhelyettes magához kérte a művészt és ismertette vele a belügyi miniszter táviratát.

— Nos, hát haza megy, kedves mester? — kérdezte.

Az őlete-sége révén is rövid idő alatt közkedvelté lett Ruvinszky kiveite zsebéből a tegnapi reggeli lapokat, amelyekben nagy betűs tudósítás állott a németek charkovi előrenyomulásáról és aztán mosolyogva mondta:

— Kérem, főkapitány ur, én nagyon hiszek a békébe, de amíg a németek Charkovnál gazdag zsákmányt ejtenek, én addig inkább itt énekelek a kolozsvári színházban.

— (Öngyilkos főpincér.) Tegnap este a Ferenc József-zátloda félreeső helyiségében öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát Burger József, a szálloda volt főpincére. Az öngyilkosságot észrevették és még időjében sikerült levágni az életunt főpincért, akit rövid idő alatt eszméletre keltettek. Burgernek két napon belül ez a második öngyilkossági kísérlete. Tegnapelőtt a sététeri hidról a Szamosba ugrott, ahonnan a katonai rendőrség két tagja mentette ki a nekibusult főpincért. A főpincer elmondta, hogy családi vizálykodások miatt akart megválni az élettől.

— (Az Európa-kávéházban) esténként Dudus és Albi muzsikál.

— Férfi és női panama-kalapok tisztítását vidékre is vállalja a Kolozsvári Központi Nőikalap Divatáruház, Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 12. sz.

— (A kolozsvári Zsidó Ifjak Köre) elnöksége ezennel értesíti tagjait, hogy f. hó 23-an, szombaton délután pont fel 5 órakor a Ferenc József-ut 21. sz. alatti rendes gyülekező helyén közgyűlést tart, melyre t. tagjait ezezzel meghívja. Tárty: Az „Ezrá”-ba való beolvadás. Az elnökség megjegyzi még, hogy az értekezlet — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — határozatképes lesz.

— (A vámkonál megint rekvirálnak.) Sokszor szóvá tettük már, hogy a györgyalvi és feleki vámkonál illetéktelen katonai közegek elszedik a falusiaktól azt a kevés tejet is, amit jószántukból a városba behoznak. A panaszoknak meg is volt az eredménye, mert a hatóság megtette a preventív intézkedéseket. Erre a beavatkozásra megint szükség van, mert a hozzántézet panaszos levél szerint a Györgyalvi-úti belső vámnál megint rekvirálnak, sőt ebben a munkában a vámos is segédkezik.

— (Meg akarta vesztegetni a járásbíró.) Hátszegen történt, ahol úgy látszik meg mindig divatban van a baksis-rendszer, hogy egy két hónapi fogházra elítelt asszony megjelent dr. Borbély Zoltán járásbírónál, akitől büntetésének kitöltésére időbaldékot k. rt. És hogy keré-ének nagyobb foganatja legyen, a járásbírónak egy véka gabonát helyezett kilátásba. A járásbíró megvesztegetés kísérlete miatt feljelentette az asszonyt, Dimison Péternét, de a dévai törvényszék felmentette. A kolozsvári ítéletábla megváltoztatta az ítéletet és az asszonyt 8 napi fogházra ítélte el.

— (A foszlogató vasutasok bűnhődése.) Berei Márton kolozsvári vonatvezető Lung Tódor és Gál Ferenc kíségető vasuti fékezőknek árulta, hogy a felügyelete alatt levő tehervonat 2 mellékkocsijában dohány van. A két fékező három másik katonafékezővel egyetemben Kolozsvár és Székelykocsárd között a tehervonatot feltörte és onnan nagymennyiségű dohányt loptak ki. A katonafékezők ellen a hadbíróság indított eljárást. Bereiéket a kolozsvári törvényszék tegnap vonta felelősségre és bűnösségük megállapítása után Bereit 2 évi börtönre, Lung Tódor és Gál Ferenc fékezőt pedig egyenként másfél évi fogházra ítélte el.

Irodalom és művészet

*

* **Románc helyett: Uri divat.** Szabados Piroska gyászja miatt a „Románc” ma estére hirdett előadása elmarad s helyette Molnár Ferenc „Uri divat”-ja kerül színre rendes bérletfolyamban. Az „Uri divat”-nak ez lesz a 7-ik előadása.

* **Berky Lili vendéjátéka.** Szorgalmasan folynak a színpadi próbák Sidney Jones világ-sikert aratott operettjéből, a „Gésák”-ból, mely szombaton és vasárnap este fog új szereposztásban és új betanulásban színrekerülni. Különös érdekessége a reprimák, hogy Rolly-Polly szerepét Berky Lili játssza.

* **Kömüves Kelemen — Feltékenység.** Két drámai újdonságot hirdet a műsor szombat és hétfő délutánra. Szombat délutánra mérsékelt helyárrakkal a „Kömüves Kelemen” és hétfőre, ünnepdélutánra e övételi díj nélküli rendes esti helyárrak mellett Arcubasev „Feltékenység”-e van műsorra kitzüve.

Szibill. Erna Morenával a címszerepben, ma, pénteken a Szinkör-mozgó és szombaton az Uránia fogja a „Szibill” c. páratlan sikert aratott filmújdonságot bemutatni.

Herceg és társa — az Egyetem-mozgóban. Ma, pénteken és szombaton fog az Egyetem-mozgóban a „Herceg és társa” bemutatásra kerülni.

Dorian Dare — utoljára. Ma, pénteken lesz a „Dorian Dare” az Urániában utoljára látható.

FŐSZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **GOPPOLT GYULA**
FELELŐS SZERKESZTŐ: **SZÁSZ ENDRE**
LAPTULAJDONOS: **GOMBOS FERENCZ LYCEUM-KÖNYVNYOMDA**
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATALI TELEFON: 204

Szinkör-Mozgó

Pénteken:

Szibill.

Egyetem-Mozgó

Pénteken:

Herceg és társa.

Uránia Színház

Pénteken:

Dorian Dare.

Rendes helyárrak
Páholy 2- I-ső hely 1 kor.
Zártszék 1.50 K II-ik hely 70 fill.

Előadások kezdete hétköznapokon:
5, 6¹/₂, 8 és 9¹/₂ órakor.

Előadások kezdete vasár- és ünnepnapokon:
Az előadások délután 2 órakor kezdődnek és folytatólagosak.

Kornval gőzkazán

50 négyzetméter fűtőfelület, 9 atm. üzennyomás, két lángcsővel, armaturakkal, csaknem új állapotban, Marosvásárhely mellett **azonnali szállításra kapható. o o o**

Grätz Mihály Budapest, Bulcsu-u. 5.

8500—3

Örlési tanusítvány ellenében elvállalok mindennemű

gabonaörlést.

Friedmann Mór, vám- és henger-malomtulajdonos. — Vasut-utca 4. sz.
8130—20

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseikarai a meg emelkedő anyagdrágulás miatt

10 szólg 3'50 K, minden további szó 30 fillér

A címszó és vastagabb betűkből szedett szó duplán számít. Apróhirdetéseket felvesz a Gombos-papírüzlet (Deák Ferenc-utca 12. sz.) bezárólag d. u. 5 óráig, azonnal feladott apróhirdetéseket kétszeres ár fizetendő.

Megvételre keresek 2—2¹/₂ méter hosszú, 100—120 cm. széles márványtáblát. Sámson Manó Kolozsvár, Egyetem-u. 3. 8537

Eladó damaszok bevonatu lószórmadrákok Monostori-u. 20., udvarban hátul. 8528

Megvételre kerestünk főzökemencét. Ajánlatokat Jókai-utca 2., házmasterhez. 8530

Házi-szöttek lentörülkőzők és pohártörők kaphatók. Kelengyébe alkalmas. Krizbai-u. 27. 8539

Eladó előszoba szekrény tükörrel és márványtáblával és egy íróasztal. Rudolf-u. 14. 8538

Pince és üzleti stélázi eladó. Hegedűs Sándor-u. 18. 8536

Keresek egy német asszonyt vagy leányt, ki háztartáshoz és varráshoz ért. Bővebbet a házi felügyelő, Mátyás Király-utca 8. sz. 8529

Keresek egy két butorított szobás lakást. Ajánlatokat a kiadó „Bjelitz” jelige alatt. 8478

Önállóan dolgozó — mászó módjány jó fizetéssel felvétetik. Urió-u. 9., kalapüzletben. 8525—2

Tanuló ruhafestéshez teljes ellátással felvétetik. Czink, Dézsma-utca 5. 8409—1

Cipészsegédek 10—20 korona napi keresettel felvétetik. Haditalpgyár, Deák Ferenc-utca 8. 8881

Teljesen új szalongarnitúra eladó. Unió-u. 2. sz. Krausz ügyvédnél. 8268—3

Pályázati hirdetés.

A beszercei Emke-óvónői állásra az 1917. évi cikkekben foglalt illetményekkel pályázatot hirdetünk. A pályázati kérvények szabályszerűen felszerelve f. évi április hó 1-ig az Emke főtitkári hivatalához (Kolozsvár, Magyar-u. 1. sz. Emke) küldendők be. 8535—2

Egy ügyes kiszolgáló kisasszony felvétetik

Székely cukrászdában, Weselényi M. utca 3. sz.

Eladó

Szamosközi-utca 20. sz. alatti házastelek

előnyös feltételek mellett. — Értekezhetni a Gombos papírüzletben, Deák Ferenc-utca 12.

Szamosujvárt átadó s

Korona szálloda és kávéház 9 évre.

Egyedüli szálloda a városban, mely áll 15 szoba, kávéház, étterem és kerthelyiségből. 10 szoba, a kávéház és étterem teljesen berendezve. — Értekezni: vasárnap vagy hétfőn **Teleki Samunál Szamosujvárt.** 8522—3

Keresek hordókat

azonnali megvételre 300—600 literes tölgyfa szeszes vagy boros tiszta és jó állapotban levő helyben vagy vidéken, kisebb vagy nagyobb mennyiségben is. Ajánlatot kér: 8534—3

Donegán Gerő, Kolozsvár, Monostori-út 38.